

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์งานเขียนของ นิมิตร ภูมิदार จากนวนิยาย 34 เรื่อง และเรื่องสั้น 137 เรื่อง ซึ่งตีพิมพ์ใน พ.ศ. 2511 - 2524 ซึ่งมีลักษณะเป็นเรื่องราวแนวชีวิตชนบทเป็นส่วนใหญ่

ลักษณะของโครงเรื่องและเนื้อเรื่อง มีลักษณะสมจริงเช่นเรื่องธรรมชาติ อชรม เรื่องความรักของหนุ่มสาวชนบท เรื่องการต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของชาวนา ชาวไร่ เรื่องการเมืองในชนบท และเรื่องแสดงทัศนะเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ สังคมของกรุงและชนบท ยกเว้นเพียงลักษณะเดียวที่ไม่สมจริงคือเรื่องบูโลคโชนที่มุ่งความบันเทิงเป็นหลัก

ลักษณะของแก่นเรื่อง ผู้เขียนมุ่งเสนอแก่นเรื่องที่เป็นประโยชน์จากประสบการณ์การมีชีวิตอยู่ในชนบทด้วยความจริงใจ เพื่อเสนอแนวความคิดพัฒนาสังคมโดยไม่มีอคติ แก่นเรื่องที่เด่นและพบมากคือแก่นเรื่องความไม่เท่าเทียมกันของการศึกษาในเมืองและชนบท และข้าราชการใช้ตำแหน่งหน้าที่ทางราชการเป็นเครื่องมือเอาเปรียบประชาชน

ลักษณะของตัวละครมี 3 ประเภทคือ ตัวละครเอกฝ่ายชาย ตัวละครเอกฝ่ายหญิง และตัวละครฝ่ายผู้ร้าย ลักษณะตัวละครชี้ให้เห็นอาชีพของผู้เขียน เช่น ตัวละครเอกฝ่ายชายมักเป็นครู ตัวละครเอกฝ่ายหญิงมักเป็นแม่ค้า และตัวละครฝ่ายผู้ร้ายมักเป็นข้าราชการชั่ว ลักษณะการสร้างตัวละครมีความสมจริงเป็นส่วนใหญ่

ลักษณะของฉากมี 2 ลักษณะ คือ ฉากสมจริงและไม่สมจริง ฉากสมจริงเป็นฉากในชนบทและในเมือง ส่วนฉากไม่สมจริงพบน้อยมากในลักษณะฉากป่าที่เป็นป่าที่สัจงามตามจินตนาการ

กลวิธีการประพันธ์ ผู้เขียนใช้กลวิธีที่เรียบง่าย เปิดเรื่องด้วยการบรรยาย ฉากและการบรรยายตัวละครเอก ส่วนการดำเนินเรื่องมีจุดเด่นอยู่ที่การสร้าง ความ

ขัดแย้งที่มักจะเป็นความขัดแย้งระหว่างคนกับคน ความขัดแย้งภายในใจคน ความขัดแย้งระหว่างคนกับธรรมชาติ ส่วนการจบเรื่อง นิมิตรมักจบเรื่องโดยทิ้งท้ายไว้ให้คิด สำหรับการตั้งชื่อเรื่องนั้นผู้เขียนได้ตั้งชื่อเรื่องโดยใช้ตัวละครเอกและฐานะ ภาวะ เป็นชื่อเรื่อง เป็นส่วนมาก รองลงมาคือการใช้ภาษาสัญลักษณ์เกี่ยวกับการศึกษา ครู นักเรียน ชนบท มาเป็นชื่อเรื่อง

ศิลปะการใช้ภาษาของนิมิตร มีลักษณะเฉพาะคือ มักใช้ประโยคสั้น และมักใช้ภาษาพูดในบทสนทนาและบทบรรยายทำให้เกิดความสมจริงและสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง ผู้วิจัยพบลักษณะการใช้ภาพพจน์เป็นจำนวนมาก ลักษณะภาพพจน์ที่เข้าชั้นวรรณศิลป์นี้เป็นการนำสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และหลักธรรมของพุทธศาสนา มาเป็นสิ่งเปรียบเทียบ ทั้งนี้นิมิตรจะใช้ภาพพจน์แบบบุคลาธิษฐานมากที่สุดในงานเขียน

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจจะศึกษาวรรณกรรมปัจจุบันต่อไป คือผู้วิจัยพบว่า ยังมีนักเขียนแนวชีวิตชนบทที่น่าสนใจอื่น ๆ อีก คือ นักเขียนแนวชีวิตชนบทในภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้ ซึ่งน่าจะมีข้อมูลและเนื้อหาที่น่าสนใจนอกเหนือไปจากวรรณกรรมแนวชีวิตชนบทในภาคกลางของ นิมิตร ภูมิถาวร

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย